

Az egekig ér kegyelmed

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Zsoltárok 51; 113; 123; 130; 136

„Hálát adok neked, Uram, a népek között, és zengedezek neked a nemzetek között. Mert az egekig ér a te kegyelmed és a felhőkig a te hűséged” (Zsolt 57:10-11, ÚRK).

A zsoltárosok belátják lelki szegénységüket, semmit sem ajánlhatnak fel Istennek, vagyis nincs bennük semmi, amire hivatkozhatnának szent trónja előtt (Zsolt 40:18). Felmérik, hogy szükségük van Isten kegyelmére, mint ahogy mindannyiunknak.

Röviden: szükségük van az evangéliumra.

A Zsoltárok hangsúlyozzák, hogy emberként teljes egészében Isten kegyelmétől függünk. Hálásak lehetünk azért, hogy kegyelme örök, amint a teremtés és Izrael népének történelme is bizonyítja (Zsoltárok 136). Az örökkévaló Isten szemében múlandó az emberi élet, mint a fű, de Ő megkönyörül rajtunk és megújítja erőnket (Zsolt 103:3, 5, 15), benne ígéretet kapunk az örök életre.

Isten népe számára vigaszt jelent, hogy az Úr hűséges a szövetségéhez. Bármennyire sürgetőek időnként a nép könyörgései, reménnyel is teljeseek, hiszen a könyörülő Mennyei Atyához szólnak (Zsolt 68:6; 89:27; 103:13). Kegyelmenek és szeretetének friss tapasztalatai erősítik elhatározásukat, hogy Istent fogják imádni és szolgálni, senki és semmi mást.

KEGYELME ÖRÖKKÉ TART

Olvassuk el a 136. zsoltárt! Milyen gondolat emelkedik itt ki? Hol talál rá bizonyítékot a zsoltáros?

A 136. zsoltár arra szólítja Isten népét, hogy dicsőítsék az Urat kegyelméért, ami megnyilvánul a teremtésben (Zsolt 136:4-9) és Izrael történelmében (Zsolt 136:10-22). A „kegyelem” (héberül *hesed*, a jelentése: „állhatatos szeretet”) Istennek a teremtényei és Izraellel való szövetsége iránti jószágát, hűségét fejezi ki. A zsoltár rámutat, hogy felmérhetetlen hatalma és nagylelkűsége a kitartó szeretetében gyökerezik.

Az Úr „*az istenek Istene*” és „*uraknak Ura*”, ennek a héber idiómának az a jelentése, hogy Ő „a leghatalmasabb Isten” (Zsolt 136:1-3), azaz az egyetlen, hiszen más istenek nem léteznek.

Uralmának tagadhatatlan bizonyosságai a nagyszerű csodák, amelyeket más nem képes végbevenni (Zsolt 136:4). Ő teremtette az eget, a földet és az égitesteket, mindazt, amit a pogányok bálványként imádnak (5Móz 4:19). *A zsoltárok könyve* nem tulajdonít hatalmat a pogány isteneknek, következőképpen más emberi eredetű dolognak sem, amelyekben sokan bíznak, hiszen mindezek csupán teremtett dolgok, alapvetően különböznek a Teremtőtől. Az Úr hatalmas kezének és kinyújtott karjának képe (Zsolt 136:12) Isten erejének és kegyelme határtalan voltának fennhatóságát emeli ki. Istennek a teremtésben és a történelemben megmutatkozó kegyelme ébresszen bizalmat népében, maradjanak hűségesek szövetségéhez! Az „*örökkévaló az ő kegyelme*” refrén huszonhat alkalommal ismétlődik meg a 136. zsoltárban, ezzel is erősítve a hívőket, hogy nem változik az Úr, minden új nemzedék körében újból megcselekszi múltbeli kegyelmes tetteit. Megemlékezik népéről (Zsolt 136:23) és hűséges kegyelmi szövetségéhez. Az Isten kitartó kegyelmében való bizalom a bibliai hit lényege, ennek része az örömteli imádat, a tisztelet és a bűnbánat.

A 136. zsoltár azzal zárul, hogy Isten az egész világról gondot visel (23-25. vers), kegyelmében nemcsak Izraelt, hanem a teremtettség egészét részesíti. Ez a zsoltár tehát Isten megmentő kegyelmének egyetemességét hirdeti, az egész világot arra biztatja, hogy Izraelhez csatlakozva dicsőítsék az Urat (lásd még Lk 2:10; Jn 3:16; ApCsel 15:17).

Jézus Helyettesünként halt meg a kereszten. Milyen képet ad ez Istenről, akinek örökkévaló a kegyelme?

„TISZTA SZÍVET TEREMTS BENNEM”

Olvassuk el Zsolt 51:3-7 verseit! Miért hivatkozik a zsoltáros Isten kegyelmére?

Dávid király kiönti szívét az Úr előtt, élete lelkileg legsötétebb pillanataiban könyörög bűnbocsánatért (2Sámuel 12. fejezet). A bűnök megbocsátása Isten különleges kegyelmi ajándéka, amit „irgalmasságának sokasága” (Zsolt 51:3) eredményez. A király azt kéri Istentől, hogy ne a bűnei szerint bánjon vele (Zsolt 103:10), hanem az Őt jellemző kegyelemmel, hűséggel, könyörülettel (2Móz 34:6-7; Zsolt 51:3).

Olvassuk el Zsolt 51:8-21 szakaszát! Hogyan mutatja be ez a rész a bűnbocsánatot? Mi Isten célja a megbocsátással?

Amikor Isten megbocsát, az többet jelent az ember ártatlanságának törvényes kijelentésénél, mert a lélek legmélyéig elérő, mélyreható változást eredményez (Zsolt 51:8; Zsid 4:12). Újjáteremt (Zsolt 51:12; Jn 3:3-8). A héber *bárá'* ige fordítása az, hogy „teremt”, ez Isten teremtő hatalmát írja le (1Móz 1:1). Egyedül Isten képes teremteni, csakis Ő tud gyökeres, tartós változást előidézni a bűnbánó ember szívében (2Kor 4:6).

Dávid azt kéri, hogy Isten tisztítsa meg izsóppal (3Móz 14:2-8; Zsolt 51:9), mert úgy érzi, hogy vétke miatt nem léphet az Úr színe elé (Zsolt 51:13), mint a leprások, akiket tisztátalanságuk idejére kitiltottak a közösségből. Attól fél, hogy az áldozatok bemutatása sem állíthatja teljesen helyre, mert nincs olyan áldozat, ami engesztelést szerezhetne előre kitervelt bűneire, a házasságtörésre és a gyilkosságra (2Móz 21:14; 3Móz 20:10).

Csak a feltétel nélküli isteni kegyelem fogadhatja el Dávid „*töredelmes és bűnbánó*” szívét áldozatul, állíthatja helyre az összhangot Dávid és Isten között (Zsolt 51:18-19). Amikor a király azt kéri, hogy Isten tisztítsa meg izsóppal, Istenhez akar visszatérni.

Isten meg tudta bocsátani Dávid házasságtörését, csalását és gyilkosságát, tehát milyen reményt táplálhat ez bennünk?

„HA A BŰNÖKET SZÁMON TARTOD”

Olvassuk el a 130. zsoltárt! Milyen képet ad ez a szakasz a bűn súlyáról és a bűnösök reménységéről?

A zsoltáriró a saját és népe bűnei miatt került nyomorúságos helyzetbe (Zsolt 130:3, 8). A nép vétkei olyan rettenetesek, hogy szinte örökre elszakíthatnák őket Istentől (Zsolt 130:3). A Szentírásban szó esik arról, hogy a bűnökről készült feljegyzéseket az ítélet napjára őrzik (Dán 7:10; Jel 20:12), illetve a bűnösök nevét kihúzzák az élet könyvéből (2Móz 32:32; Zsolt 69:29; Jel 13:8). Ezért a zsoltáriró Isten bűnbocsánatát, a bűneiről szóló feljegyzés eltörlését kéri (Zsolt 51:3, 11; Jer 31:34; Mik 7:19). Tudja, hogy „Isten nem haragvó természetű, a szeretete örök. »Haragját« csak az váltja ki, ha az ember nem értékeli szeretetét... Haragjával nem akarja megsebezni, inkább meg akarja gyógyítani az embert, nem kívánja elpusztítani, hanem meg akarja menteni szövetségés népét (lásd Hós 6:1-2)” (Hans K. LaRondelle: *Deliverance in the Psalms*. Berrien Springs, MI., 1983, First Impression, 180-181. o.). Figyelemre méltó, hogy Isten készséges megbocsátása, nem pedig a bűnök megbüntetése váltja ki a mély tiszteletet iránta (Zsolt 130:4; Róm 2:4). Az igazi istentiszteletnek nem a büntetéstől való félelem az alapja, hanem az, ha az ember csodálattal tekint Isten jellemére, a szeretetre.

A Zsoltárok bátorítják Isten gyermekeit, hogy várjanak az Úrra (Zsolt 27:14; 37:34). A héber *qávah* („vár”) szó azt a jelentést is hordozza, hogy „előretekint” vagy „nyúlik”, és ebből ered a „remény” héber megfelelője. Tehát az Úrra való várakozás nem azt jelenti, hogy az ember passzívan megadja magát a nyomorúságos körülményeknek, hanem reménykedve tekint előre közbelépésére. A zsoltáros reménysége nem a saját optimizmusában gyökerezik, hanem Isten Igéjében (Zsolt 130:5). Nem hiábavaló a hűséges várakozás, mert a sötét éjszaka után eljön az isteni szabadulás hajnala.

Figyeljük meg, hogy a zsoltáros személyes könyörgését az egész közösség is magáévá teszi (Zsolt 130:7-8)! Az egyes ember jóléte elválaszthatatlan az egész népétől, ezért a zsoltáriró nemcsak magáért, hanem a közösségéért is imádkozik. Hívókként egy közösség részei vagyunk, és ami hat annak egy részére, az mindenkit érint.

„Ha a bűnöket számon tartod Uram: Uram, kicsoda maradhat meg” (Zsolt 130:3)? Gondolkozzunk el ezen! Mit jelent ez neked? Mi lenne veled, ha az Úr számon tartaná a vétkeidet?

DICSŐSÉG A FENSÉGES ÉS KEGYELMES ISTENNEK!

Olvassuk el a 113. és a 123. zsoltárt! Isten jellemének melyik két vetületét mutatják be ezek a szakaszok?

Ez a két zsoltár az Úr fenségét és kegyelmét is dicséri. Fenséges volta megmutatkozik hatalmas nevében, trónusa kiemelt helyében, hiszen felette áll minden népnek és az egeknek is (Zsolt 113:4-5; 123:1). „Kicsoda hasonló az Úrhoz, a mi Istenünkhöz?” (Zsolt 113:5) – ez hitvallomás arról, hogy nincs olyan hatalom a világon, sőt azon kívül sem, amely dacolhatna Izrael Istenével.

Megközelíthetetlen magasságban lakozik az Úr, amit az is érzékeltet, hogy „magát megalázva tekint szét mennyen és földön” (Zsolt 113:6). Isten a magasságban lakozik, ám ez nem gátolja abban, hogy lássa az alant történeteket. Könyörületessége megmutatkozik abban, hogy kegyelmesen kész bekapcsolódni a világ dolgaiba, megmenteni bajából a szegényt és nyomorultat. Nagylelkűsége nyilván nem marad rejtve szolgálai előtt, még ha lakhelye a távoli mennyben van is.

A transzcendens Isten hatalmasságát és gondoskodását innen képtelenség teljes mértékben felfogni, ám ez megmutatkozik kegyelmes, könyörületes tetteiben. A szűkölködők, a szegények és az elnyomottak saját tapasztalatot szerezhetnek mindenk feletti hatalmával, amikor lélegzetelállító fordulatot hoz az érdekükben. A magasztos Isten úgy mutatja be erejét, hogy felemeli az elnyomottakat. A nép szabadon közelíthet az Úrhoz, mert hatalmas fensége, mindenk felett való lénye mit sem változtat azon, hogy Ő a kegyelmes Teremtő és Fenntartó, aki népében szolgálait, szeretett gyermekeit látja.

Isten tiszteletére tehát nemcsak ragyogó volta motivál, hanem jósága is. A dicsőítést nem korlátozza sem idő, sem tér (Zsolt 113:2-3). Nagysága és könyörülete Jézus Krisztusban mutatkozik meg a leginkább, aki kész volt a mennyből ilyen mélyre lehajolni, egészen a kereszthalálig, hogy felemelje a bűnbe süllyedt emberiséget (Fil 2:6-8). A kereszten találjuk a legfőbb okát annak, hogy miért imádjuk és dicsőítsük Istent.

Gondolkozzunk még el a keresztről, hogy az ott történtek mit jelentenek személyesen nekünk! Mitől mentett meg Jézus? Miért különösen fontos mindig gondolni a kereszt jelentőségére?

EL NE FELEDKEZZ JÓTETTEIRŐL!

Hogyan mutatja be Isten kegyelmét a 103. zsoltár?

A 103. zsoltár számba veszi az Úr sokféle áldását, „jótéteményét” (Zsolt 103:2), ami virágzóvá teszi az életet (Zsolt 103:3-6). Az áldások Isten kegyelméből és Izraellel kötött szövetségéből fakadnak (Zsolt 103:7-18). Az Úr „megemlékezik” az emberi gyengeségekről, az élet mulandóságáról, és könyörülettel fordul népéhez (Zsolt 103:13-17).

A „megemlékezés” több a puszta ismeretnél, annál, hogy tud valamiről. Tettekben kifejezett elköteleződést is jelent: Isten megszabadítja és megtartja népét (Zsolt 103:3-13). Zsolt 103:11-16 erőteljes képei érzékeltetik kegyelmének felmérhetetlen nagyságát, ami csak az eget végtelenségéhez hasonlítható (Ézs 55:9).

Hogyan feleljen tehát az ember Isten jóságára, szeretetére?

Először is áldja az Urat (Zsolt 103:1-2). Az áldás alatt általában anyagi és lelki javak kiárasztását értjük (1Móz 49:25; Zsolt 5:13). Minden áldás forrása Isten, hogyan áldhatja tehát az ember Istent? Aki alacsonyabb sorú, az úgy áldhatja a nálánál magasabb rendűt, ha köszönetet mond neki, dicséri (1Kir 8:66; Jób 29:13). Isten jót ad az embernek, ezzel áldja meg, az ember pedig úgy áldja Istent, ha dicséri Őt jóságáért, vagyis tiszteli kegyelmességéért.

Másodszor pedig emlékezzen minden jótettére és szövetségére (Zsolt 103:2, 18-22), ahogy az Úr is megemlékezik az ember gyengeségéről és népével kötött szövetségéről (Zsolt 103:3-13). Az emlékezés döntően fontos Isten és népe kapcsolatában. Isten megemlékezik népének tett ígéreteiről, ezért a nép tartozik azzal, hogy emlékezzen hűségére, szeretettel és engedelmességgel felelve Istennek.

Annyira illenek ehhez a gondolathoz Ellen G. White híres szavai: „Jól tenénk, ha mindennap elmélkednénk Krisztus életéről. Vegyük át pontról pontra, képzeljünk el minden jelenetet, különösen a végsőket! Ha így időzünk értünk hozott áldozatánál, benne való bizalmunk állandósul, szeretetünk elmélyül, Lelke mélyebben áthat bennünket. Ha üdvözülni akarunk, meg kell tanulnunk a bűnbánat és az alázat leckéjét a kereszt lábánál” (*Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 61. o.).

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Jézushoz vezető út*. Budapest, 2008, Advent Irodalmi Műhely, „A bűnösnek Krisztusra van szüksége” c. fejezet, 13-17. o.

A Zsoltárookban Isten népének hangja egy kórusba csatlakozva hirdeti: „örökkévaló az ő kegyelme” (Zsolt 106:1; 107:1; 118:1-4, 29; Zsoltárok 136). Ha nem dicsőítjük Istent, elfeledkezünk áldásairól, nem értékeljük ajándékait. Csak azok nem felejtenek, akik dicsőítet mondanak. Istenre gondolni, róla beszélni nem egyenértékű a dicsőítéssel. Azzal kezdődik Isten dicsőrete, hogy elismerjük fenséges voltát, tetteit. Ez váltja ki belőlünk, hogy csodáljuk Őt jóságaért, kegyelméért és bölcsességéért” (Hans K. LaRondelle: *Deliverance in the Psalms*. Berrien Springs, MI., 1983, First Impression, 178. o.). Még mélyebb a jelentősége annak, ha arra emlékezve ismerjük el ünnepélyesen örök kegyelmét, hogy az isteni *hesed* (kegyelem) – azaz a szövetségében megnyilvánuló jósága és hűsége – szilárdan és változatlanul megáll az ellene elkövetett emberi bűnök és lázadások között is.

„Vétkeztünk ellene, és nem érdemeljük meg, hogy kedvezzen nekünk. De Ő maga tanít a legcsodálatosabb könyörgésre: »A te nevedért kérünk, ne utáld meg, ne engedd, hogy meggyalázzák dicső trónodat! Gondolj ránk, ne bontsd fel a velünk kötött szövetséget« (Jer 14:21, RÚF)! Megígérte, hogy ha méltatlanságunk és bűneink beismerésével hozzá fordulunk, figyelmez kiáltásunkra. Trónja becsülete múlik szava beváltásán” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. Budapest, 1983, H. N. Adventista Egyház, 98. o.).

A zsoltáros tapasztalta Isten kegyelmét (Zsolt 103:2), ezért meri kijelenteni: „Igazságosan cselekszik az ÚR, és igazságot szolgáltat minden elnyomottnak” (Zsolt 103:6, ÚRK). Ezért a zsoltáros személyes bizonyoságtételének és az életében tapasztalt isteni kegyelem dicsőítésének az a végső célja, hogy másokat is megerősítsen Isten jóságát illetően, így ők is kitarják szívüket előtte és elfogadják megmentő kegyelmét, dicsőítve az Urat (Zsolt 9:12-13; 22:23-28; 66:16).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Milyen gyakorlati következményei vannak annak, hogy Isten üdvözítő kegyelme örök? Miért nem azt jelenti ez, hogy az ember folyamatosan bűnben élhet?
- 2) Hogyan érthetjük meg azt, hogy Isten megbocsátja a bűnöket, de el is ítéli a bűnt?
- 3) Hogyan illeszkednek a Zsoltárokhoz az Isten kegyelméről szóló újszövetségi kijelentések (Ef 2:4-5; 1Tim 1:16; Tit 3:5; Zsid 4:16)?

LUKÁTSI VILMA: ÉBEN HÁÉZER!

1Sámuel 7:12

Életünkben észrevétlenül
kितartóan kúszik az idő,
szakadatlan spirálvonala
fordulóit nem jegyzi elő...

Önmagamnak, ahogyan nőttem,
éveket raktam - emlékoszlopul,
a fordulókat úgy jelöltem:
„megsegített mindeddig az Úr!”

Eszmélésem óta vezetett,
vele vándoroltam hegytetőt,
minden léptemen éreztem: szeret!
visszarántott szakadék előtt!

Ha bálványaim összetörte,
még ha sirtam is keservesen,
azzal, hogy lelkem meggyötörte,
látóvá tette megvakult szemem!

Múltra nézni csak így érdemes,
mert a jelen bárhogy alakul,
emlékezésnek annyi elég, hogy
„megsegített mindeddig az Úr!”